رویش روان شناسی، سال۱۵، شماره ۸، شماره پیاپی ۱۲۵، آبان ۱۴۰۵
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),15(8), 2026

نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی در نوجوانان

The mediating role of Emotion Reactivity in the relationship between Self-Critical Rumination and Suicide Behavior in Adolescents

فاطمه رحمتی توسه کله
کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.
دکتر محمدعلی آقاجانزاده‌گودرزی
دکتری مشاوره، گروه روانشناسی و مشاوره، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.
احمدعلی نعمت پور درزی
دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.
دکتر حبیب‌الله نادری(نویسنده مسئول)
دانشیار، گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

Fatemeh Rahmati Tosehkaleh
M.A. of General Psychology, Department of Psychology, Science and Research Unit, Islamic Azad University, Rasht, Iran.
Dr. Mohammadali Aqajanzade goodarzi
PhD of Counseling, Department of Psychology and Counseling, Tankabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.
Ahmadali Nematpour Darzi
PhD Student in Educational Psychology, Department of Psychology and Educational Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran.
Dr. Habibollah Naderi*
Associate Professor, Department of Educational Psychology, University of Mazandaran, Babolsar, Iran. Naderi.habib45@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی در نوجوانان بود. روش این پژوهش توصیفی- همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعهٔ آماری این پژوهش نوجوانان دوره دوم متوسطه مدارس دولتی شهر بابلسر در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ بودند که از بین آنها ۲۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه رفتارهای خودکشی- نسخه تجدیدنظر شده (SBQ-R، عثمان و همکاران، ۲۰۰۱) مقیاس نشخوار خودانتقادی (SCRS، اسمارت و همکاران، ۲۰۱۶) و پرسشنامه واکنش‌پذیری هیجانی (ERS، ناک و همکاران، ۲۰۰۸) استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش معادلات ساختاری انجام شد. براساس یافته‌ها مدل پیشنهادی پژوهش از برازش مطلوب برخوردار بود. یافته‌ها نشان داد که نشخوار خودانتقادی و واکنش‌پذیری هیجانی به طور مستقیم با رفتار خودکشی رابطه مثبت و معنادار داشت؛ همچنین رابطه بین نشخوار خودانتقادی و واکنش‌پذیری هیجانی مثبت و معنادار بود (P<۰/۰۵). نتایج دیگر پژوهش نشان داد که واکنش‌پذیری هیجانی بین رابطه نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی نقش میانجی داشت (P<۰/۰۵). درمجموع می‌توان نتیجه گرفت که نشخوار خودانتقادی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم با میانجی‌گری واکنش‌پذیری هیجانی می‌تواند با رفتار خودکشی در نوجوانان رابطه داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: *نشخوار خودانتقادی، واکنش‌پذیری هیجانی، رفتار خودکشی، نوجوانان.*

Abstract

The present study aimed to determine the mediating role of emotion reactivity in the relationship between self-critical rumination and suicide behavior among adolescents.The method of this study was descriptive-correlational, using structural equation modeling. The statistical population of this study was adolescents in the second year of high school in public schools in Babolsar city in the academic year 2025-2026, from which 200 people were selected as samples using the convenience sampling method. Data were collected using the Suicide Behaviors Questionnaire–Revised (SBQ-R; Osman et al., 2001), the Self-Critical Rumination Scale (SCRS; Smart et al., 2016), and the Emotion Reactivity Scale (ERS; Nock et al., 2008). Data analysis was conducted using structural equation modeling. The findings indicated that the proposed model demonstrated a satisfactory fit to the data. The findings showed that self-critical rumination and emotion reactivity had a positive and significant direct relationship with suicide behavior; also, the relationship between self-critical rumination and emotion reactivity was positive and significant (P<0.05). Other results of the study showed that emotion reactivity played a mediating role between the relationship between self-critical rumination and suicide behavior (P<0.05). In summary, it can be concluded that self-critical rumination can be directly and indirectly related to suicide behavior in adolescents through the mediation of emotion reactivity.

Keywords: *Self-Critical Rumination, Emotion Reactivity, Suicide Behavior, Adolescents.*

نوع مقاله: پژوهشی | **دریافت:** فروردین ۱۴۰۵ | **پذیرش:** مرداد ۱۴۰۵ | **ویرایش نهایی:** آبان ۱۴۰۵

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

مقدمه

اقدام به خودکشی[1] در میان نوجوانان به دلیل فراوانی، مشکلات جسمی و روانی و عوارض اقتصادی، به یکی از نگرانی‌های مهم بهداشت عمومی تبدیل شده است و اقدام‌کنندگان به خودکشی نیز یک گروه پرخطر برای خودکشی نهایی به شمار می‌آیند (تابش مفرد و همکاران، ۱۴۰۴؛ سیورتسن[2] و همکاران، ۲۰۲۴). خودکشی طیف وسیعی از رفتارها و افکار مرتبط با خودکشی مانند خودکشی کامل، اقدام به خودکشی و افکار خودکشی را شامل می‌شود (لو و چنگ[3]، ۲۰۲۴). خودکشی یکی از علل اصلی مرگ‌ومیر در سراسر جهان است و سالانه بیش از ۷۰۰۰۰۰ نفر بر اثر خودکشی جان خود را از دست می‌دهند (پرادس-کابالرو[4] و همکاران، ۲۰۲۵). در مرور نظام‌مند مطالعات بررسی‌شده در ایران از سال ۱۳۸۵-۱۴۰۲ نشان داده شده است که اقدام به خودکشی در کودکان و نوجوانان شیوع چشم‌گیری داشته است و اگرچه در این پدیده تلفیقی از عوامل فردی، خانوادگی، اجتماعی، زمینه‌ای و فرهنگی در افزایش یا کاهش افکار و رفتارهای خودکشی در این گروه سنی نقش دارند، اما اغلب مطالعات این حوزه، خودکشی را پدیده‌ای روانی و فردی پنداشته‌اند (فونسکا- پدرو[5] و همکاران، ۲۰۲۴؛ صالحی، ۱۴۰۳). بنابراین با توجه به اهمیت حیاتی دوره نوجوانی، به‌ویژه در مسیر رشد از کودکی به بزرگسالی، شناسایی عوامل خطر کلیدی و اجرای مداخلات به‌موقع برای پیشگیری از خودکشی در نوجوانان ضروری است (رمضان زاده و همکاران، ۱۴۰۳؛ انگ[6] و همکاران، ۲۰۲۵).

یکی از عوامل خطرساز برای اقدام به خودکشی، نشخوار خودانتقادی[7] است (حطوم[8] و همکاران، ۲۰۲۶). خودانتقادی شامل درونگری سخت‌گیرانه و مداوم، ارزیابی به‌شدت انتقادگرانه از رفتار، ناتوانی در احساس رضایت از موفقیت‌های فردی، نگرانی مداوم درباره اشتباهات، واکنش‌های منفی نسبت به شکست است، که می‌تواند به‌صورت خودتنبیهی و خصومت نسبت به خود بروز یابد (لی[9] و همکاران، ۲۰۲۶). خودانتقادی می‌تواند فرد را در چرخه‌ای معیوب از سرزنش خود، احساس ناکافی بودن و ناامیدی قرار دهد و از این طریق احتمال شکل‌گیری افکار خودکشی را افزایش دهد (اشرا[10] و همکاران، ۲۰۲۶؛ لو و چنگ[11]، ۲۰۲۴). براساس تحقیقات به عمل آمده مشخص شده است، نشخوار خودانتقادی، پیش‌بینی‌کننده آسیب‌شناسی روانی در طول زمان است و با افکار و رفتارهای مرتبط با خودکشی رابطه دارد (شیخ فندرسکی و همکاران، ۱۴۰۳؛ چانگ و کافمن[12]، ۲۰۲۴؛ واتکینز[13] و همکاران، ۲۰۲۵). در این راستا، وانگ[14] و همکاران (۲۰۲۶) نیز، مفهوم خودانتقادی را به عنوان یک عامل استرس‌زای مداوم قلمداد کرده‌اند که می‌تواند با تقویت ارزیابی‌های منفی از خود و تشدید احساس شرم، خطر بروز رفتارهای خودکشی‌گرایانه را افزایش دهد. همچنین، در مطالعه بروت و ویلو[15] (۲۰۲۴)، خودانتقادی به‌عنوان یک عامل زمینه‌ای مهم و تأثیرگذار در شکل‌گیری افکار و رفتارهای خودکشی مورد تأیید قرار گرفته است.

یکی دیگر از متغیرهایی که می‌تواند فرد را در برابر افکار و رفتارهای خودکشی آسیب‌پذیر سازد، واکنش‌پذیری هیجانی[16] است (نزو[17] و همکاران، ۲۰۲۵؛ عبدالله پور رنجبر و همکاران، ۲۰۲۴). واکنش‌پذیری هیجانی میزان هیجانی است که فرد در پاسخ به محرک‌های هیجانی تجربه می‌کند و شامل الف) حساسیت هیجانی (میزان واکنش در پاسخ به طیفی از محرک‌ها)، ب) شدت هیجان (مقدار هیجانی که فرد تجربه می‌کند) و ج) تداوم هیجان (مدت زمانی که طول می‌کشد تا واکنش هیجانی فرد فرو نشیند و سطوح فعالیت به خط پایه باز گردد) است (راحال و فوسوکو[18]، ۲۰۲۵). از سویی، افراد از لحاظ واکنش هیجانی‌شان به موقعیت‌های هیجان‌زا باهم بسیار تفاوت دارند و تجربه ذهنی آنها از هیجان‌ها نقش اساسی در زندگی هشیار افراد و نوع کنار آمدن با هیجان‌ها و تنظیم آنها ایفا می‌کند (شفر[19] و

1 Attempted suicide
2 Sivertsen
3 Lo & Cheng
4 Prades-Caballero
5 Fonseca-Pedrero
6 Ang
7 Self-Critical Rumination
8 Hatoum
9 Li
10 Ashra
11 Lo & Cheng
12 Chung & Kaufman
13 Watkins
14 Wang
15 Brott & Veilleux
16 Emotion Reactivity
17 Nezu
18 Rahal & Fosco
19 Schaeffer

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

همکاران، ۲۰۲۶؛ ماگلیو[1] و همکاران، ۲۰۲۶). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که افزایش سطح خودانتقادی با افزایش واکنش‌پذیری هیجانی و تجربه هیجان‌های منفی شدیدتر رابطه معناداری دارد، به‌گونه‌ای که افراد خودانتقادگر، به دلیل حساسیت بیشتر به ارزیابی‌های منفی و گرایش به نشخوار فکری، واکنش‌های هیجانی شدیدتر و پایدارتری را تجربه می‌کنند (یائو[2] و همکاران، ۲۰۲۶؛ وجئتزاک[3] و همکاران، ۲۰۲۵؛ گوهری و همکاران، ۲۰۲۵). شواهد پژوهشی همچنین حاکی از آن است که سطوح بالای واکنش‌پذیری هیجانی می‌تواند فرد را در برابر افکار و رفتارهای خودکشی آسیب‌پذیرتر سازد، زیرا هیجان‌های شدید و پایدار ممکن است انگیزه فرار از پریشانی روانی را افزایش دهد (نزو[4] و همکاران، ۲۰۲۵). این یافته‌ها با دیدگاه اشنایدمن[5] (۱۹۹۳) همسو است که رفتار خودکشی را تلاشی برای رهایی از درد غیرقابل‌تحمل می‌داند (تولسون[6] و همکاران، ۲۰۲۴). در همین راستا مطالعات متعددی نشان داده‌اند که نوجوانان دارای واکنش‌پذیری هیجانی بالاتر بیش از سایرین در معرض افکار خودکشی قرار دارند (چیانگ[7] و همکاران، ۲۰۲۴؛وو[8] و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین، افرادی که پس از اقدام به خودکشی کاهش عاطفه منفی را تجربه می‌کنند، احتمال بیشتری برای اقدام مجدد دارند (هرزوگ[9] و همکاران، ۲۰۲۵). افزون بر این، اقدام‌کنندگان به خودکشی مشکلات بیشتری در تنظیم هیجان، کنترل تکانه و آگاهی هیجانی گزارش کرده‌اند (متلر[10] و همکاران، ۲۰۲۵؛ ژانگ[11] و همکاران، ۲۰۲۶).

در مجموع، واکنش‌پذیری هیجانی به عنوان پلی عمل می‌کند که تبیین می‌کند چگونه نشخوار خودانتقادی می‌تواند از طریق افزایش حساسیت، شدت و تداوم هیجان‌های منفی، آسیب‌پذیری نوجوانان را نسبت به افکار و رفتارهای خودکشی‌گرایانه افزایش دهد. و از آنجایی که نوجوانان، به دلیل تغییرات چشمگیر زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی این دوره تحولی، از آسیب‌پذیری بیشتری نسبت به افکار و رفتارهای خودکشی‌گرایانه برخوردار هستند، توجه به بررسی روند این همبستگی حائز اهمیت است. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به روانشناسان و مشاوران مدارس در طراحی مداخلات درمانی و پیشگیرانه مؤثر، جهت کاهش واکنش‌پذیری هیجانی، نشخوار خودانتقادی و پیشگیری از افکار و رفتارهای خودکشی‌گرایانه در نوجوانان کمک کند. با وجود اهمیت واکنش‌پذیری هیجانی، نقش آن در تبیین رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتارهای خودکشی‌گرایانه همچنان با ابهاماتی همراه است. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی در نوجوانان انجام شد.

روش

روش پژوهش توصیفی_ همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش نوجوانان دوره دوم متوسطه مدارس دولتی شهر بابلسر در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ بودند. حجم نمونه بر اساس دیدگاه کلاین[12] ۲۰۰ نفر محاسبه شد، نمونه‌گیری به روش غیرتصادفی در دسترس تا تکمیل نمونه از دو مدرسه (یک مدرسه دخترانه و یک مدرسه پسرانه) انجام شد؛ پرسشنامه‌ها به‌صورت آنلاین طراحی شد و لینک آن از طریق معلمان در شبکه‌های اجتماعی مجازی (شاد، ایتا) برای دانش‌آموزان واجد شرایط ارسال گردید. ملاک ورود به پژوهش شامل تحصیل در دوره دوم متوسطه، محدوده سنی ۱۵-۱۸ سال، برخورداری از سلامت جسمانی و روانی (نحوه تشخیص آن بسنده کردن به صداقت شرکت‌کنندگان در مورد پیشینه پزشکی آنها بود) و رضایت آگاهانه از والدین یا سرپرستان قانونی آنها، در پاسخگویی به سؤالات بود و ملاک‌های خروج نیز عدم تکمیل پرسشنامه‌ها درنظر گرفته شد. ملاحظات اخلاقی پژوهش، شامل بیان اصل رازداری، محرمانه ماندن اطلاعات شخصی، آزاد بودن شرکت‌کننده جهت شرکت در پژوهش، تحلیل داده‌ها به‌صورت کلی بود. از دانش‌آموزان موردمطالعه خواسته شد تا ضمن رضایت شرکت آگاهانه در پژوهش، پرسشنامه‌ها را در سایت پرس لاین مطالعه کرده و به

1 Maglio
2 Yao
3 Wojtczak
4 Nezu
5 Shneidman
6 Toleson
7 Chiang
8 Wu
9 Herzog
10 Mettler
11 Zhang
12 Klein

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

آن‌ها پاسخ دهند. در نهایت، جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و AMOS نسخه ۲۴ استفاده شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه رفتارهای خودکشی-نسخه تجدیدنظر شده[1] (SBQ-R) : این پرسشنامه توسط عثمان[2]و همکاران (۲۰۰۱) ساخته شده است و دارای ۴ گویه است که افکار و اقدام به خودکشی در سراسر زندگی، فراوانی افکار خودکشی طی سال گذشته، تهدید به خودکشی و احتمال ارتکاب خودکشی در آینده را بررسی می‌کند. نقطه برش نمره کلی این مقیاس برای جمعیت عادی ۷ و برای بیماران بالینی ۸ است. نمره کل این پرسشنامه در دامنه ۳ تا ۱۸ است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بیشتری از تمایل فرد به خودکشی است. در مطالعه عثمان و همکاران پایایی این پرسشنامه با همسانی درونی ۰/۷۶ تا ۰/۸۷ به دست آورده شد و روایی آن با استفاده از پرسشنامه ناامیدی بک[3] جهت تفکیک گروه‌ها از یکدیگر و با کاربرد رگرسیون لوجستیگ برابر با ۰/۷۹، ۰/۴۵ و ۰/۳۹ گزارش شده است (عثمان و همکاران، ۲۰۰۱). این پرسشنامه، در مطالعه امینی‌تهرانی و همکاران (۲۰۲۰) در میان ۴۸۷ دانشجوی ایرانی اعتبارسنجی شد. نتایج تحلیل عاملی تأییدی، روایی سازه پرسشنامه را تأیید کرد و بارهای عاملی گویه‌ها در دامنه ۰/۷۰ تا ۰/۸۳ قرار داشت. همچنین، پایایی مرکب ابزار ۰/۸۷ و میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) برابر با ۰/۶۳ گزارش شد. افزون بر این، روایی همزمان پرسشنامه از طریق همبستگی معنادار آن با شاخص‌های پذیرش خودکشی و افکار خودکشی در طول عمر تأیید شد. همچنین، در مطالعه رشید و همکاران (۱۳۹۵)، ضریب آلفای کرونباخ این ابزار در میان دانشجویان دانشگاه محقق اردبیلی ۰/۸۰ به‌دست آمد که مؤید همسانی درونی مطلوب آن در جامعه دانشجویی ایران است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ محاسبه شد.

پرسشنامه نشخوار خودانتقادی[4] (SCRS): مقیاس نشخوار خودانتقادی توسط اسمارت[5] و همکاران (۲۰۱۶) ساخته شده است. این ابزار شامل ۱۰ گویه است که براساس طیف لیکرت از ۱ (اصلاً) تا ۴ (خیلی زیاد) درجه‌بندی و نمره‌گذاری شده است. دامنه نمرات بین ۱۰ تا ۴۰ است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده افزایش سطوح خودانتقادی است. روایی این سازه توسط اسمارت و همکاران (۲۰۱۶)، به روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی شد که نتایج نشان داد ۱۰ سؤال باقی‌مانده در یک عامل قرار داشتند و این عامل در مجموع ۵۸/۴۱ درصد از واریانس را تبیین کرد. نسخه نهایی این مقیاس که از ۱۰ گویه با ساختار تک عاملی تشکیل شده است دارای انسجام درونی بسیار خوبی است (آلفای کرونباخ= ۰/۹۲) و ضریب بازآزمایی با فاصله دو هفته ۰/۸۶ به دست آمده است. در ایران در پژوهش شاهیان و همکاران (۱۴۰۳) روایی ملاکی مقیاس نشخوار خودانتقادی با افسردگی (۰/۶۶)، اضطراب (۰/۵۲) و استرس (۰/۶۵) رابطه مثبت و با شفقت به خود (۰/۷۰-) رابطه منفی داشت؛ علاوه براین، پایایی بازآزمایی با فاصله دو هفته معادل ۰/۷۳ و همسانی درونی مطلوب با روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۰ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شد.

مقیاس واکنش‌پذیری هیجانی[6] (ERS): این مقیاس توسط ناک[7] و همکاران (۲۰۰۸) تدوین شده و دارای ۲۱ گویه است که تجربه واکنش‌پذیری فردی را در سه بعد حساسیت، شدت و تداوم هیجان می‌سنجد. هر گویه در یک مقیاس ۴ درجه‌ای از ۰ تا ۴ نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره ۰ و حداکثر نمره ۸۴ است. در مطالعه ناک و همکاران (۲۰۰۸) نشان داده شد که این ابزار همسانی درونی بسیار بالا (۰/۹۴) دارد. همچنین روایی همگرا و واگرای این ابزار از طریق همبستگی با پرسشنامه بازداری/ فعالیت رفتاری و پرسشنامه مزاج (۰/۹۳) و روایی ملاکی نیز از طریق رابطه با افکار و رفتارهای خودآسیب‌رسان (۰/۷۰)، رضایت‌بخش گزارش شده است (ناک و همکاران، ۲۰۰۸). در پژوهش سجادی‌نژاد و اکبری چرمهینی (۱۴۰۱) تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی این ابزار دال بر ساختار عاملی مناسب است. پایایی این مقیاس به شیوه همسانی درونی و تنصیفی و بازآزمایی با فاصله دو هفته به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۷ و ۰/۸۶ گزارش شده است. در بررسی روایی این مقیاس، نیز نشان داد شد که بین نمرات واکنش‌پذیری هیجانی و رفتارهای پرخطر (r=۰/۱۶) و خلق منفی (r=۰/۴۷) رابطه مثبت و معنادار، و بین واکنش‌پذیری هیجانی و تاب‌آوری (r=-۰/۳۰) رابطه منفی و معناداری وجود دارد که بر روایی همگرا و افتراقی

1 The Suicide Behaviors Questionnaire-Revised (SBQ-R)
2 Osman
3Beck
2 Self-Critical Rumination Scale (SCRS)
3 Smart
4 The emotion reactivity scale (ERS)
5 Nock

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

مناسب این مقیاس دلالت می‌کند. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۳ و برای خرده مقیاس حساسیت هیجانی (۰/۷۸)، شدت هیجانی (۰/۷۶) و تداوم هیجان (۰/۷۳)، به دست آورده شد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب و مناسب این مقیاس است.

یافته ها

در پژوهش حاضر ۲۰۰ نفر شرکت داشتند. شرکت‌کنندگان در میانگین و انحراف معیار سنی ۱/۰۱±۱۶/۴۳ سال بودند. ۷۵ نفر (۳۷/۵ درصد) پسر و ۱۲۵ نفر (۶۲/۵۰ درصد) دختر بودند. در جدول ۱ یافته‌های توصیفی متغیرهای اصلی پژوهش ارائه شده است.

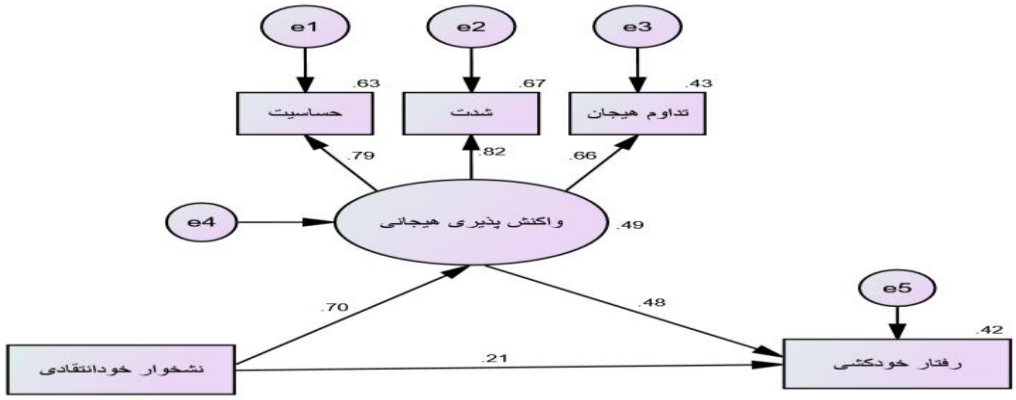
جدول ۱: یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و ضرایب همبستگی پیرسون

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱- رفتار خودکشی	۱					
۲- نشخوار خودانتقادی	۰/۵۵ **	۱				
۳- واکنش‌پذیری هیجانی	۰/۵۸ **	۰/۶۲ **	۱			
۴- حساسیت	۰/۴۷ **	۰/۵۲ **	۰/۷۱ **	۱		
۵- شدت	۰/۵۱ **	۰/۵۹ **	۰/۷۹ **	۰/۶۶ **	۱	
۶- تداوم	۰/۴۸ **	۰/۴۸ **	۰/۶۹ **	۰/۵۳ **	۰/۴۹ **	۱
میانگین	۷/۹۳	۲۴/۶۷	۵۲/۶۵	۱۸/۴۵	۱۵/۷۸	۱۸/۴۲
انحراف معیار	۳/۹۴	۱۲/۷۳	۱۸/۸۱	۶/۲۷	۷/۰۴	۹/۰۶
کجی	۰/۵۴	-۰/۰۱	-۰/۶۳	-۰/۳۰	-۰/۱۸	-۰/۱۸
کشیدگی	-۰/۵۷	-۱/۴۰	-۰/۷۱	-۰/۴۱	-۰/۵۸	-۰/۹۲

در جدول ۱ نتایج ضرایب همبستگی نشان داد که رفتار خودکشی با نشخوار خودانتقادی (r=۰/۵۵) و واکنش‌پذیری هیجانی (r=۰/۵۸) همبستگی مثبت معنادار داشت (P<۰/۰۵)؛ همچنین بین نشخوار خودانتقادی و واکنش‌پذیری هیجانی (r=۰/۶۲) همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت (P<۰/۰۵). طبق یافته‌های جدول ۱ آماره شاخص‌های کجی و کشیدگی در محدوده ۲ الی ۲- قرار داشت که نشان‌دهنده نرمال بودن توزیع داده‌ها در متغیرهای پژوهش است. به‌منظور اجرای آزمون مدل‌یابی معادلات ساختاری و بررسی برازش مدل پیشنهادی، ابتدا پیش‌فرض‌های استقلال خطاها و عدم هم‌خطی چندگانه بررسی شد، نتایج نشان داد که آماره دوربین واتسون[1] برابر با ۱/۶۴ و در دامنه مطلوبیت ۱/۵۰ تا ۲/۵۰ قرار دارد و بیانگر استقلال باقی‌مانده‌ها است. هم‌چنین هرچه مقدار تلورانس بیش‌تر (نزدیک به ۱) باشد، میزان هم‌خطی کمتر است؛ در این مطالعه میزان تلورانس برای متغیرهای پیش‌بین و میانجی بین ۰/۶۱ محاسبه شد که نشانگر هم‌خطی مطلوب است. به‌منظور آزمون مدل مفهومی پژوهش از مدل معادلات ساختاری با حداکثر درست‌نمایی استفاده شد، ضرایب مسیر در شکل ۱ ارائه شده است.

1. Durbin-Watson

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

شکل ۱: مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

با توجه به نتایج شکل ۱ بر اساس ضرایب استاندارد مدل پیشنهادی نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی درمجموع ۴۲ درصد از واریانس را پیش‌بینی کرد؛ در ادامه ضرایب مسیرهای مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: ضرایب اثرات مستقیم متغیرهای مدل معادلات ساختاری

مسیرها	ضریب مسیر	خطا استاندارد	مقدار t	حد پایین	حد بالا	مقدار P
نشخوار خودانتقادی --- رفتار خودکشی	۰/۲۱	۰/۰۹	۲/۳۷	۰/۰۴	۰/۳۴	۰/۰۱
واکنش‌پذیری هیجانی --- رفتار خودکشی	۰/۴۸	۰/۰۸	۴/۶۸	۰/۳۵	۰/۶۴	۰/۰۱
نشخوار خودانتقادی --- واکنش‌پذیری هیجانی	۰/۷۰	۰/۰۴	۱۰/۱۷	۰/۶۲	۰/۷۷	۰/۰۱

نتایج در جدول ۲ نشان داد که نشخوار خودانتقادی (β=۰/۲۱) و واکنش‌پذیری هیجانی (β=۰/۴۸) به‌طور مثبت و معنادار با رفتار خودکشی رابطه دارند (P<۰/۰۵)؛ همچنین بین نشخوار خودانتقادی و واکنش‌پذیری هیجانی (β=۰/۷۰) رابطه مثبت و معنادار وجود داشت (P<۰/۰۵). با توجه به این نتایج واقع می‌توان گفت روابط خطی و مستقیم بین متغیرهای مدل معنادار است. در ادامه، نتایج تحلیل میانجی در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: اثرات میانجی مدل معادلات ساختاری

مسیرها	ضریب مسیر	خطا استاندارد	حد پایین	حد بالا	مقدار P
نشخوار خودانتقادی -- واکنش‌پذیری هیجانی – رفتار خودکشی	۰/۳۴	۰/۰۷	۰/۲۳	۰/۴۹	۰/۰۱

به‌منظور بررسی نقش میانجی از روش بوت استرپ استفاده شد، نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که واکنش‌پذیری هیجانی (β=۰/۳۴) بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی نقش میانجی داشت (P<۰/۰۵). در ادامه شاخص‌های برازش حاصل از مدل پیشنهادی ارائه شده است.

جدول ۴: شاخص‌های برازش مدل مفهومی پژوهش

شاخص‌های برازش	CMIN	P	df	CMIN/DF	CFI	GFI	AGFA	IFI	NFI	RMSEA
مدل پژوهش	۷/۴۴	۰/۱۱	۴	۱/۸۶	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۵	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۰۶
معیار تصمیم	-	P>۰/۰۵	-	<۵	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	<۰/۰۸

نتایج جدول ۴ نشان داد که شاخص‌های برازندگی حاصل از مدل معادلات ساختاری مدل‌یابی نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی از برازش مطلوب برخوردار بود، چرا که مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA=۰/۰۶) مطلوب گزارش شد؛ همچنین شاخص نیکویی برازش (GFI=۰/۹۸)، شاخص نیکویی برازش اصلاح شده

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

(AGFI=۰/۹۵)، شاخص تناسب هنجار (NFI=۰/۹۸)، شاخص تناسب افزایشی (IFI=۰/۹۹) و شاخص برازش مقایسه‌ای (CFI=۰/۹۹) بیشتر از ۰/۹۰ می‌باشند. همچنین شاخص مجذور کای/ درجه آزادی (X2/df=۱/۸۶) کمتر از ۵ محاسبه شد که نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل پیشنهادی است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش میانجی واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی در نوجوانان انجام شد. یافته اول نشان داد بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. درواقع، نشخوار خودانتقادی می‌تواند رابطه مستقیم با رفتار خودکشی نوجوانان داشته باشد. این یافته با مطالعات شیخ فندرسکی و همکاران (۱۴۰۳)، وانگ و همکاران (۲۰۲۶)، گوهری و همکاران، ۲۰۲۵)، لو و چنگ (۲۰۲۴) همسو بود؛ این یافته را می‌توان این‌گونه تبیین کرد افرادی که نشخوار خودانتقادی دارند، مدام خود را تحقیر کرده و نسبت به خود حس رضایت ندارند و همچنین معیارهای غیرمنطقی و انتظارات بالایی برای خود تعیین می‌کنند که در بسیاری از موارد دستیابی به آنها در واقعیت امکان‌پذیر نیست. ازاین‌رو، در مواجهه با شکاف میان انتظارات و واقعیت، دچار فشار روانی و ناکامی می‌شوند که این امر می‌تواند آنان را در معرض خطر افکار و رفتارهای خودکشی قرار دهد (لو و چنگ، ۲۰۲۴؛ اشرا و همکاران، ۲۰۲۶). ازسویی، نوجوانان درگیر نشخوار خودانتقادی معمولاً به دلیل ضعف در تنظیم شناختی و هیجانی، بیشتر در معرض چرخه‌ای از خودسرزنشی، احساس شرم، بی‌کفایتی، کاهش خودارزشی قرار می‌گیرند که تداوم این فرآیند، در کنار نوسانات هیجانی طبیعی دوره نوجوانی می‌تواند موجب افزایش پریشانی روانشناختی شده و زمینه را برای بروز افکار و رفتارهای خودکشی فراهم کند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۶). همچنین، براساس دیدگاه شناختی، ادراکات و باورهای منفی ناسازگار نقش مهمی در شکل‌گیری افکار و رفتارهای خودکشی دارند. در این راستا، ارزیابی‌های به‌شدت انتقادگرایانه از خود موجب افزایش قضاوت‌های منفی، نارضایتی از خویشتن و احساس ناامیدی می‌شود؛ وضعیتی که فرد را به واکنش‌های منفی نسبت به خود، ازجمله خودتنبیهی، سوق داده و خطر خودآسیب‌رسانی و رفتارهای خودکشی را افزایش می‌دهد (لی و همکاران، ۲۰۲۶).

یافته دوم پژوهش نشان داد که واکنش‌پذیری هیجانی به‌طور مستقیم با رفتار خودکشی رابطه مثبت و معنادار دارد. درواقع افراد دارای واکنش‌پذیری هیجانی بالا مستعد اقدام به رفتار خودکشی هستند. این یافته با مطالعات ماگلیو و همکاران (۲۰۲۶)، نزو و همکاران (۲۰۲۵)، هرزوگ و همکاران (۲۰۲۵)، متلر و همکاران (۲۰۲۵)، تولسون و همکاران (۲۰۲۴) و چیانگ و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. این یافته را می‌توان براین اساس تبیین کرد که واکنش‌پذیری هیجانی به تفاوت‌های فردی در نحوه پاسخ به محرک‌های هیجان‌زا اشاره می‌کند و شامل ابعادی همچون حساسیت، شدت و تداوم هیجان است (ماگلیو و همکاران، ۲۰۲۶). افراد دارای واکنش‌پذیری هیجانی بالا معمولاً با محرک‌های ضعیف‌تر نیز برانگیخته می‌شوند، هیجان‌ها را با شدت بیشتری تجربه می‌کنند و برای مدت طولانی‌تری تحت تأثیر آن‌ها باقی می‌مانند. درنتیجه، این افراد در مواجهه با رویدادهای تنش‌زا، آسیب‌پذیری بیشتری در تنظیم هیجان، کنترل تکانه و انتخاب راهبردهای سازگارانه حل مسئله نشان می‌دهند (شفر و همکاران، ۲۰۲۶). از سوی دیگر، تجربه ذهنی هیجان‌های شدید و پایدار می‌تواند احساس درماندگی، ناامیدی و ناتوانی در کنترل پریشانی روانی را افزایش دهد. به‌ویژه در نوجوانان که مهارت‌های تنظیم هیجان هنوز به‌طور کامل رشد نیافته است، این شرایط ممکن است انگیزه فرار یا اجتناب از درد روان‌شناختی را تقویت کند و زمینه‌ساز افکار و رفتارهای خودکشی شود (نزو و همکاران، ۲۰۲۵). این تبیین با نظریه اشنایدمن (۱۹۹۳) همخوان است که بیان می‌کند رفتار خودکشی می‌تواند در پاسخ به تلاش برای رهایی از پریشانی روانی و عاطفی غیرقابل‌تحمل رخ دهد و تفاوت‌های فردی در آستانه تحمل این پریشانی، آستانه بروز رفتار خودکشی را منعکس می‌کند (تولسون و همکاران، ۲۰۲۴).

یافته سوم پژوهش نشان داد نشخوار خودانتقادی به‌طور مستقیم با واکنش‌پذیری هیجانی رابطه مثبت و معنادار دارد. بدین معنا که با افزایش نشخوار خودانتقادی، میزان واکنش‌پذیری هیجانی نیز در نوجوانان افزایش می‌یابد. این یافته با مطالعات یائو و همکاران (۲۰۲۶)، گوهری و همکاران (۲۰۲۵) و وجئتزاک و همکاران (۲۰۲۵) همسویی داشت. یافته به‌دست‌آمده را براساس تحقیقات می‌توان این‌گونه تبیین کرد که نشخوار خودانتقادی با درگیر ساختن فرد در چرخه‌ای از افکار منفی، سرزنش‌گرانه و قضاوت‌گرانه درباره خود، موجب تشدید و تداوم تجربه‌های هیجانی منفی می‌شود (اشرا و همکاران، ۲۰۲۶). نوجوانانی که به‌طور مداوم اشتباهات، ناکامی‌ها و کاستی‌های خود را مرور کرده و خود را به‌صورت سخت‌گیرانه ارزیابی می‌کنند، در مواجهه با رویدادهای تنش‌زا آمادگی بیشتری برای

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

تجربه هیجان‌های منفی شدید مانند غم، خشم، شرم و اضطراب دارند. این فرایند نه‌تنها شدت واکنش‌های هیجانی را افزایش می‌دهد، بلکه باعث طولانی‌تر شدن مدت زمان بازیابی هیجانی پس از رویدادهای منفی نیز می‌شود (لی و همکاران، ۲۰۲۶). در این راستا، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که نشخوار خودانتقادی با افزایش عاطفه منفی، برانگیختگی فیزیولوژیکی و واکنش‌پذیری هیجانی بیشتر همراه است و می‌تواند به‌عنوان یک عامل استرس‌زای پایدار عمل کند که برداشت‌های منفی از خود را تقویت می‌کند (وجئتزاک و همکاران، ۲۰۲۵؛ یائو و همکاران، ۲۰۲۶). ازاین‌رو، دوره نوجوانی که با حساسیت هیجانی بالا و شکل‌گیری هویت همراه است، تداوم افکار خودانتقادی نوجوانان را در برابر تجربه هیجان‌های شدید و واکنش‌های عاطفی افراطی آسیب‌پذیرتر ساخته و درنهایت به افزایش سطح واکنش‌پذیری هیجانی منجر می‌شود (گوهری و همکاران، ۲۰۲۵).

درنهایت، یافته آخر پژوهش نشان داد که واکنش‌پذیری هیجانی در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتار خودکشی نقش میانجی دارد؛ این یافته با نتایج پژوهش‌های لو و چنگ (۲۰۲۵) و عبدالله پور رنجبر و همکاران (۲۰۲۴) همسو است. این یافته را می‌توان این‌گونه تبیین کرد که نوجوانانی که به‌طور مداوم درگیر افکار خودسرزنش‌گرانه و ارزیابی‌های منفی از خود هستند، نمی‌توانند در مواجهه با موقعیت‌های تنش‌زا، پاسخ‌های هیجانی خود را کنترل و هدایت کنند (یائو و همکاران، ۲۰۲۶). این فرایند نه‌تنها حساسیت آنان را نسبت به محرک‌های هیجانی افزایش می‌دهد، بلکه موجب می‌شود هیجان‌های منفی را با شدت بیشتری تجربه کرده و برای مدت طولانی‌تری حفظ کنند. تداوم این هیجان‌های منفی سبب می‌شود نوجوان به‌سرعت به سطح پایه هیجانی بازنگردد و در نتیجه، در مواجهه با فشارهای بعدی نیز پاسخ‌های هیجانی شدیدتر و پایدارتری نشان دهد؛ وضعیتی که می‌تواند افکار خودکشی را به‌عنوان راهی برای رهایی از هیجان‌های منفی تقویت کند (گوهری و همکاران، ۲۰۲۵). از سوی دیگر، نوجوانان دارای سطوح بالای نشخوار خودانتقادی، رویدادهای منفی و حتی اشتباهات جزئی را نشانه‌ای از بی‌ارزشی و شکست شخصی تفسیر می‌کنند. این شیوه پردازش شناختی، شدت واکنش‌های هیجانی منفی را افزایش داده و احساس درماندگی، ناامیدی و ناتوانی در تغییر شرایط را تشدید می‌کند؛ در نتیجه، احتمال بروز افکار و رفتارهای خودکشی‌گرایانه افزایش می‌یابد (ماگلیو و همکاران، ۲۰۲۶).

درنتیجه، می‌توان گفت که واکنش‌پذیری هیجانی، در رابطه بین نشخوار خودانتقادی و رفتارهای خودکشی در نوجوانان نقش میانجی ایفا می‌کند. بدین‌ترتیب، نشخوار خودانتقادی در نوجوانان، از طریق تقویت قضاوت‌ها و ارزیابی‌های منفی نسبت به خود، واکنش‌پذیری هیجانی را افزایش می‌دهد؛ به‌گونه‌ای که نوجوانان در مواجهه با رویدادهای تنش‌زا، هیجان‌های منفی را با شدت و تداوم بیشتری تجربه کرده و در تعدیل پاسخ‌های هیجانی خود با دشواری بیشتری مواجه می‌شوند و در نهایت، خطر بروز افکار و رفتارهای خودکشی در آنان افزایش می‌یابد.

از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش نمونه‌گیری در دسترس، محدود بودن نمونه موردمطالعه به نوجوانان شهر بابلسر، جمع‌آوری داده‌ها به صورت آنلاین، امکان دخالت عوامل حاشیه‌ای مانند خستگی جسمی و روانی و استفاده از مقیاس خودگزارش‌دهی بود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شود و این پژوهش بر روی سایر گروه‌های سنی و در شهرها و فرهنگ‌های مختلف اجرا شود تا تعمیم نتایج با اطمینان بیشتری امکان‌پذیر باشد. همچنین، پیشنهاد می‌شود علاوه بر پرسشنامه، از روش‌هایی مانند مصاحبه و مشاهده نیز استفاده شود تا تأثیر متغیرهای مزاحم بر ارزیابی سازه‌های روان‌شناختی به حداقل برسد. در زمینه کاربردی، پیشنهاد می‌شود با آموزش‌های مدیریت تنظیم هیجان و کاهش خودانتقادی (از طریق کارگاه‌های آموزشی در مدارس) به نوجوانان در پیشگیری از رفتارهای خودکشی‌گرایانه کمک کرد.

منابع

تابش مفرد، ن.، امانعلی خانی، ت.، فرجامی، م.، و پورولی ابربکوه، س. (۱۴۰۴). رابطه علائم جسمانی با افکار خودکشی در نوجوانان: نقش میانجی علائم افسردگی و نشخوار فکری. *نشریه روان پرستاری*، ۱۳ (۳)، ۱۰۸-۱۱۸. http://ijpn.ir/article-1-2629-fa.html

رشید، س.، کیانی، ا.، خرمدل، ک.، محمدنژادی، ب.، عبدالهی، ب.، و مکارمی مقدم، ف. (۱۳۹۵). همبستگی حمایت اجتماعی ادراک شده، تعلق‌پذیری خنثی و احساس بار بودن با خودکشی در دانشجویان دانشگاه محقق اردبیلی. *نشریه پژوهنده*، ۲۱(۴)، ۱۹۲-۱۹۸. http://pajoohande.sbmu.ac.ir/article-1-2248-fa.html

رمضان زاده بادله، ز.، امرائی، ک.، و غضنفری، ف. (۱۴۰۳). پیشگیری از خودکشی در نوجوانان ایرانی؛ مروری قلمرونگر. *فصلنامه رفاه اجتماعی*، ۲۴(۹۵)، ۰. http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-4276-fa.html.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

سجادی نژاد، م.، اکبری چرمهینی، ص. (۱۴۰۱). بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس واکنش-پذیری هیجانی در دانشجویان. *روان‌شناسی بالینی: نوآوری‌ها در پژوهش و عمل*، ۱۴(۱)، ۸۷-۹۸. https://doi.org/10.22075/jcp.2022.24108.2216

شاهیان، ه.، مولائی، م.، و سعادت، س. (۱۴۰۳). اعتباریابی نسخه فارسی مقیاس نشخوار خودانتقادی در دانشجویان. *نشریه علمی رویش روان شناسی*، ۱۳(۶)، ۲۳۱-۲۴۰. http://frooyesh.ir/article-1-5565-fa.html

شیخ فندرسکی، س.، بابایی، م.، و شکیبا راد، ع. (۱۴۰۳). نقش نشخوار فکری و خودانتقادی در رابطه بین خودشفقتی و ایده‌پردازی خودکشی در نوجوانان شهر تهران. *فصلنامه علمی روانشناسی سلامت و اختلالات رفتاری*، ۲(۴)، ۱-۱۴. https://www.jhpbd.com/index.php/hpbd/article/view/64

صالحی، م. (۱۴۰۴). مرور نظام‌مند مطالعات با موضوع خودکشی کودکان و نوجوانان در ایران بین سال‌های ۱۳۸۵-۱۴۰۲. *فصلنامهٔ مسائل اجتماعی ایران*، ۱۵(۳)، ۱۶۳-۲۱۸. https://doi.org/10.61186/jspi.15.3.163

Abdollahpour Ranjbar, H., Bakhshesh-Boroujeni, M., Farajpour-Niri, S., Hekmati, I., Habibi Asgarabad, M., & Eskin, M. (2024). An examination of the mediating role of maladaptive emotion regulation strategies in the complex relationship between interpersonal needs and suicidal behavior. *Frontiers in psychiatry*, *15*, 1301695. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2024.1301695

Amini-Tehrani, M., Nasiri, M., Jalali, T., Sadeghi, R., Ghotbi, A., & Zamanian, H. (2020). Validation and psychometric properties of suicide behaviors questionnaire-revised (SBQ-R) in Iran. *Asian journal of psychiatry*, *47*, 101856. https://doi.org/10.1016/j.ajp.2019.101856

Ang SH, Venkateswaran S, Goda MB, Naidu KNC, Kundadak GK, Subramaniam M. (2025). Prevalence of suicidal behaviour in adolescents and youth at ultra-high risk for psychosis: A systematic review and meta-analysis. *Eur Psychiatry*. 3, 68(1):e56. https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2025.2444

Ashra, H., Barnes, C., Stupple, E.J.N. *et al.* The Development and Validation of the Adolescent Self-Criticism Scale (ASCS). *Child Youth Care Forum* 55, 467–500 (2026). https://doi.org/10.1007/s10566-025-09887-z

Brott, K. H., & Veilleux, J. C. (2024). Examining state self-criticism and self-efficacy as factors underlying hopelessness and suicidal ideation. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, *54*(2), 207-220. https://doi.org/10.1111/sltb.13034

Chiang, S. C., Chen, W. C., & Chou, L. T. (2024). The prospective association between emotional reactivity and adolescent suicidal ideation. *Archives of Suicide Research*, *28*(3), 1035-1043. https://doi.org/10.1080/13811118.2023.2262536

Chung, J. J., & Kaufman, E. A. (2024). Borderline Personality Features and Self-Injurious Urges: The Roles of Self-Concept Clarity and Bedtime Self-Critical Rumination. *Identity*, *24*(3), 243-256. https://doi.org/10.1080/15283488.2024.2345707

Erdogan, N. O., Temucin, C. M., Başar, K., Sen, Z. D., & Ozer, S. (2025). Affective modulation of emotional reactivity in euthymic patients with bipolar disorder. *International Journal of Psychophysiology*, *207*, 112487. https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2024.112487

Fonseca-Pedrero, E., Díez-Gómez, A., de la Barrera, U., Sebastian-Enesco, C., Ortuño-Sierra, J., Montoya-Castilla, I., ... & Perez-Albeniz, A. (2024). Suicidal behaviour in adolescents: A network analysis. *Spanish Journal of Psychiatry and Mental Health*, *17*(1), 3-10. https://doi.org/10.1016/j.rpsm.2020.04.007

Gohari, H., Taheri, A., & Sabet, M. (2025). Structural Equation Modeling of Drug Use Tendencies Based on Emotional Reactivity and Self-Criticism Levels: Mediating Role of Rumination. *Iranian Evolutionary Educational Psychology Journal*, *7*(3), 0-0. http://ieepj.hormozgan.ac.ir/article-1-1023-en.html

Hatoum, A. H., Wong, Q., Hunt, Z., O'Dea, B., Josifovski, N., Gan, D., & Torok, M. (2026). Program LIFT: protocol for a pilot feasibility factorial randomised controlled trial of digital single-session interventions to address self-harm and suicidal ideation in Australian community-based adolescents. *BMJ open*, *16*(3), e112453. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2025-112453

Herzog, S., Schneck, N., Galfalvy, H., Hwei-Choo, T., Schmidt, M., Michel, C. A., ... & Stanley, B. H. (2025). A neural signature for reappraisal as an emotion regulation strategy: Relationship to stress-related suicidal ideation and negative affect in major depression. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*, *10*(1), 94-102. https://doi.org/10.1016/j.bpsc.2024.08.011

Kandsperger, S., Schleicher, D., Ecker, A., Keck, F., Bentheimer, S., Brunner, R., & Jarvers, I. (2022). Emotional reactivity in adolescents with non-suicidal self-injury and its predictors: a longitudinal study. *Frontiers in psychiatry*, *13*, 902964. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2022.902964

Li, Y., Li, P., & Deng, Y. (2026). Trans-developmental stability of self-criticism as a core target in adolescent anxiety-depression comorbidity: Insights from stage-specific network analysis and in silico interventions. *Journal of Affective Disorders*, 121537. https://doi.org/10.1016/j.jad.2026.121537

Lo, B. C. Y., & Cheng, S. K. L. (2024). Emotional Risk Factors, Rumination, and Self-Criticism in Relation to Suicidal Ideation Among Chinese Depressive Outpatients. *Behavioral Sciences*, *14*(11), 1111. https://doi.org/10.3390/bs14111111

Mettler, J., Cho, S., Stern, M., & Heath, N. L. (2025). Negative and positive emotional reactivity in women with and without a history of self-injury. *Psychological reports*, *128*(3), 1690-1707. https://doi.org/10.1177/00332941231180118

Maglio, G., Pontillo, M., Apicella, M., Minutolo, A., Serra, G., D'Amario, G., ... & Vicari, S. (2026). The transdiagnostic role of emotional dysregulation and temperament in non suicidal self-injury: cross sectional study among adolescents receiving intensive psychiatric care. *Psychiatry Research*, 117151. https://doi.org/10.3390/jcm15031012

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]

Nezu, A. M., Nezu, C. M., Stern, J., & Woods, A. P. (2025). Social problem solving moderates emotion reactivity in predicting suicide ideation among college students. *Journal of American college health*, *73*(3), 1096-1102. https://doi.org/10.1080/07448481.2023.2277860

Nock, M. K., Wedig, M. M., Holmberg, E. B., & Hooley, J. M. (2008). The emotion reactivity scale: development, evaluation, and relation to self-injurious thoughts and behaviors. *Behavior therapy*, *39*(2), 107-116. https://doi.org/10.1016/j.beth.2007.05.005

Osman, A., Bagge, C. L., Gutierrez, P. M., Konick, L. C., Kopper, B. A., & Barrios, F. X. (2001). The Suicidal Behaviors Questionnaire-Revised (SBQ-R): validation with clinical and nonclinical samples. *Assessment*, *8*(4), 443-454. https://doi.org/10.1177/107319110100800409

Prades-Caballero, V., Navarro-Pérez, J. J., & Carbonell, Á. (2025). Factors associated with suicidal behavior in adolescents: An umbrella review using the socio-ecological model. *Community Mental Health Journal*, *61*(4), 612-628. https://doi.org/10.1007/s10597-024-01368-2

Rahal, D., & Fosco, G. M. (2025). Positive well-being and dampened emotional reactivity to daily family conflict and family cohesion. *Child development*, *96*(2), 797-811. https://doi.org/10.1111/cdev.14206

Schaeffer, D., Ortin-Peralta, A., Rombola, C., Waseem, M., Runes, S., & Miranda, R. (2026). Emotion reactivity, parent–child conflict resolution, and suicide ideation: Longitudinal study of adolescents recruited between 2017 and 2023 in the northeastern United States. *Child and adolescent mental health*, *31*(1), 3-12. https://doi.org/10.1111/camh.70030

Sivertsen, B., O'Connor, R. C., Nilsen, S. A., Heradstveit, O., Askeland, K. G., Bøe, T., & Hysing, M. (2024). Mental health problems and suicidal behavior from adolescence to young adulthood in college: linking two population-based studies. *European Child & Adolescent Psychiatry*, *33*(2), 421-429. https://doi.org/10.1007/s00787-023-02167-y

Smart, L. M., Peters, J. R., & Baer, R. A. (2016). Development and validation of a measure of self-critical rumination. *Assessment*, *23*(3), 321-332. https://doi.org/10.1177/1073191115573300

Toleson, S., Khazem, L., Jimmy, J., Kreutzer, K. A., Wagh, U., Bryan, C. J., & Gorka, S. M. (2024). The impact of neural emotion reactivity and regulation on the association between depression and suicide ideation in high-risk adults. *Journal of Affective Disorders*, *364*, 205-211. https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.08.033

Wang, C., Guo, J., Shen, Y., & You, J. (2026). Body Surveillance and Adolescent Suicidal Ideation: Mediating Roles of Body Shame and Self-Criticism. *The Journal of Psychology*, *160*(1), 108-128. https://doi.org/10.1080/00223980.2025.2512239

Watkins, L. G., Cobb, C. L., Lee, S. W., Vo, D. H., Alpysbekova, A., & Schwartz, S. J. (2025). The mediating role of self-critical rumination in the relationship between neuroticism and psychopathology among Hispanics: Testing a moderated mediation model. *Journal of Affective Disorders*, *390*, 119803. https://doi.org/10.1016/j.jad.2025.119803

Wittler EM, Bentley KH, Nock MK, Kleiman EM. Emotion Reactivity Moderates the Association Between Momentary Negative Affect and Suicidal Thinking. Brain Behav. 2026 May;16(5):e71441. doi: 10.1002/brb3.71441. PMID: 42050857; PMCID: PMC13125430. https://doi.org/10.1002/brb3.71441

Wojtczak, M., Karasiewicz, K., & Kucharska, K. (2025). A moderated mediation model in assessing links between rumination, emotional reactivity, and suicidal risk in alcohol use disorder. *Frontiers in Psychiatry*, *16*, 1479827. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2025.1479827

Wu, H., Gao, Q., Chen, D., Zhou, X., & You, J. (2023). Emotion reactivity and suicide ideation among Chinese adolescents: a longitudinal serial mediation model. *Archives of suicide research*, *27*(2), 367-379. https://doi.org/10.1080/13811118.2021.2000541

Yao, K., Huang, X., Kuang, J., & Xu, M. (2026). The relationship between irritability and suicidal ideation: the chain mediating effects of rumination and distress tolerance. *BMC psychiatry*, *26*(1), 2. https://doi.org/10.1186/s12888-025-07598-2

Zhang, L., Wang, P., Liu, L., Wu, X., & Wang, W. (2026). Different roles of child abuse and neglect on emerging adult's nonsuicidal self-injury and suicidal ideation: sex difference through emotion regulation. *Current Psychology*, *45*(1), 56. https://doi.org/10.1007/s12144-025-08753-4

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-09]